

STENOGRAFSKE BELEŠKE SENATA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

GODINA 2

BEOGRAD, 1933 GODINE

KNJIGA 4

XXXV REDOVNI SASTANAK

SENATA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

DRŽAN 14 JUNA 1933 GODINE U BEOGRADU

PRETSEDAVAO

Pretsednik

Dr. ANTE PAVELIĆ

Sekretar

MILAN L. POPOVIĆ

Prisutan je g. Ministar prosvete dr. Radenko Stanković.

POČETAK U 11,40 ČASOVA.

SADRŽAJ:

1. — Čitanje i usvojenje zapisnika XXXIV redovnog sastanka;

2. — Saopštenje Ukaza Nj. V. Kralja o postavljenju: senatora g. dr. Ljubomira Tomašića za Ministra poljoprivrede; narodnog poslanika g. dr. Budislava Grgura Andelinovića za Ministra bez portfelja; i g. dr. Alberta Kramera, Ministra bez portfelja, za zastupnika Ministra inostranih poslova;

3. — Čitanje telegrama Predsednika čehoslovačke Poslaničke skupštine i Senata kojim obavestavaju Predsednika Senata o usvojenju Pakta o organizaciji Male antante i odgovora Predsednika Senata Kraljevine Jugoslavije;

4. — Komemorativni govor g. Predsednika Senata povodom smrti Vjekoslava Spinčića;

5. — Saopštenje akata g. Predsednika Narodne skupštine o upućenju Senatu na rešavanje zakonskih predloga: o vazduhoplovnoj konvenciji između naše Kraljevine i Austrijske Republike; o konvencijama zaključenim između naše Kraljevine i Kraljevine Rumunije; o organizaciji vatrogastva; o prenosu prava vlasništva imanja gimnastičkog društva »Dušan Silni« na sokolsko društvo »Beograd-Matica«;

6. — Izbor Odborâ za proučavanje pomenutih zakonskih predloga;

7. — Saopštenje izveštaja g.g. Ministara o sankcionisanju Zakona;

8. — Saopštenje izveštaja g.g. Ministara o interpelacijama senatora g.g. Miloja Ž. Jovanovića i dr. Ivana Majstrovića;

9. — Saopštenje zahtevâ g. Ministra pravde za izdavanje sudu senatora g.g. Milutina Dragovića i dr. Radenka Stankovića;

10. — Saopštenje izveštaja o konstituisanju Odbora za proučavanje zakonskog predloga o suzbijanju korupcije u javnoj službi;

11. — Molbe, žalbe i rezolucije;

12. — Dnevni red: Izbor Odbora za proučavanje predloga Zakona senatora g.g. Ivana Hribara i drugova protiv zelenaškog trgovanja sa štednim ulošcima.

Govornici: Predsednik dr. Ante Pavelić.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Otvaram XXXV redovni sastanak Senata Kraljevine Jugoslavije. Molim gospodina sekretara da izvoli pročitati zapisnik prošlog sastanka.

Sekretar Milan L. Popović čita zapisnik XXXIV redovnog sastanka.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Imade li kakve primedbe ovako pročitanoj zapisniku? (Nema). Primedaba nema, zapisnik se overava. Prelazimo na saopštenja. Izvolite saslušati jedan Ukaz Njegovog Veličanstva Kralja:

MI
A L E K S A N D A R I
PO MILOSTI BOŽJOJ I VOLJI NARODNOJ
KRALJ JUGOSLAVIJE

Uvažavajući ostavku koju Nam je podneo Naš Ministar poljoprivrede Demetrović Juraj i stavljajući ga na raspoloženje, na predlog Predsednika Našeg Ministarskog saveta a na osnovu čl. 7 Zakona o uredenju Vrhovne državne uprave — postavljamo:

Za Našeg Ministra poljoprivrede dr. Tomašića Ljubomira, senatora.

Pretsednik Našeg Ministarskog saveta neka izvrši ovaj Ukaz.

8 maja 1933 godine **ALEKSANDAR, s. r.**
u Beogradu

Pretsednik Ministarskog saveta,
Dr. M. Srškić, s. r.

Izvolite čuti još jedan Ukaz Njegovog Veličanstva Kralja:

MI
A L E K S A N D A R I
PO MILOSTI BOŽJOJ I VOLJI NARODNOJ
KRALJ JUGOSLAVIJE

Na predlog Predsednika Našeg Ministarskog saveta a na osnovu čl. 7 Zakona o uredenju Vrhovne državne uprave, postavljamo:

Za Našeg Ministra bez portfelja Dr. Anđelinovića Grgura Budislava, bivšeg Ministra i narodnog poslanika.

Pretsednik Našeg Ministarskog saveta neka izvrši ovaj Ukaz.

8 maja 1933 godine **ALEKSANDAR, s. r.**
u Beogradu

Pretsednik Ministarskog saveta,
Dr. M. Srškić, s. r.

Molim da izvolite saslušati još jedan Ukaz Njegovog Veličanstva Kralja:

MI
A L E K S A N D A R I
PO MILOSTI BOŽJOJ I VOLJI NARODNOJ
KRALJ JUGOSLAVIJE

Pošto će se Naš Ministar inostranih poslova Jevtić Bogoljub baviti izvesno vreme u inostranstvu to, na predlog Predsednika Našeg Ministarskog saveta a na osnovu čl. 12 Zakona o uredenju Vrhovne državne uprave — postavljamo:

Za zastupnika Našeg Ministra inostranih poslova dr. Kramera Alberta, Našeg Ministra bez portfelja.

Pretsednik Našeg Ministarskog saveta neka izvrši ovaj Ukaz.

10 juna 1933 godine **ALEKSANDAR, s. r.**
Beograd.

Pretsednik Ministarskog saveta,
Dr. Milan Srškić, s. r.

(Gospoda senatori su saslušali čitanje sva tri

Ukaza stojeći i propratili burnim uzvicima: Živeo Kralji!)

Pročitani Ukazi primaju se na znanje.

Slobodan sam pročitati brzojavni pozdrav g. dr. Staneka, Predsednika Poslaničke skupštine, i g. dr. Soukupa, Predsednika Senata Čehoslovačke Republike, koji glasi:

Pretsednik Senata **Ante Pavelić**, Beograd

S radošću javljamo da su također oba parlamenta Čehoslovačke Republike sa saglasnošću primili izjavu (ekspoze) Ministra vanjskih poslova dra Eduarda Beneša o organizaciji, ciljevima i značaju Male Antante u međunarodnoj politici, pozdravljamo srdačno učvršćenje saveza među državama Male Antante, te smo osvedočeni, da vi i mi isto želimo i na tome radimo, da bi među svima državama Evrope i sveta došlo do iskrenog zbliženja i trajne saradnje a time i do željenog svetskog blagostanja.

Dr. Stánek,

Pretsednik Poslaničke skupštine

Dr. Soukup,

Pretsednik Senata

Na taj brzojavni pozdrav odgovorio sam ovim brzojavom:

Gospodinu dr. FRANTIŠKU SOUKUPU
Pretsedniku Senata

P R A G

Zahvaljujući srdačno na izveštaju o prijemu Pakta o organizaciji Male Antante od strane Narodnog predstavništva bratske Čehoslovačke Republike, u ime Senata Kraljevine Jugoslavije pozdravljam sa iskrenom radošću ovaj od velikog značaja akt, u dubokom uverenju da će se njime još više učvrstiti već postojeće bratske i prijateljske veze naših triju naroda čvrsto spojenih u Maloj Antanti, i samim tim otpočeti u Evropi i u svetu nova era i plodotvorniji rad na učvršćenju mira i podizanju blagostanja naroda.

Pretsednik Senata Kraljevine Jugoslavije,

Dr. Ante Pavelić

(Gospoda senatori su propratili čitanje oba brzojave burnim usklikima: Živela Čehoslovačka!)

Gospodo senatori, pred kratko vrijeme naš je narod u zapadnim stranama doživio težak udarac uslijed smrti profesora Vjekoslava Spinčića (Usklici: Slava mu!), svoga najvećeg borca, branioca u Porečkom saboru i Carevinskom vijeću u Beču, te poslanika u jugoslovenskoj Skupštini u Beogradu. I ako pokojnik nije bio članom ovog visokog parlamentarnog tijela, ali je, svojim političkim djelovanjem kroz malo ne pet decenija, bio tako markantna ličnost, da Senat nije mogao da o tom ne vodi računa, i zato sam, u ime Senata, sudjelovao pri pogrebu i položio vijenac, što molim da Senat izvoli uzeti na znanje.

Pozivljam Senat da ovom velikom nacionalnom borcu za sve ono dobra što je učinio za naš narod, a napose za svoju rodnu Istru, kliknemo: hvala i slava! (Sva gospoda senatori, koji su saslušali stojeći ovaj komemorativni govor Predsednika Senata, uzvikuju složno: Slava mu!)

Molim g. sekretara da izvoli saopštiti Senatu o zakonskim predlozima koji su mu upućeni na rešavanje od strane Narodne skupštine.

Sekretar Milan L. Popović saopštava: Gospodin Predsednik Narodne skupštine dostavlja saobrazno

čl. 64 Ustava Senatu na rad ove zakonske predloge: o vazduhoplovnoj konvenciji između naše Kraljevine i Austrijske Republike; o konvencijama zaključenim između naše Kraljevine i Kraljevine Rumunije; o organizaciji vatrogastva; o prenošenju prava vlasništva imanja sa gimnastičkog društva »Dušan Silni« na Sokolsko društvo »Beograd-Matica«.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Na kraju današnje sednice izabraćemo odbore koji će proučiti ove zakonske predloge i podneti što pre Senatu izveštaje.

Molim g. sekretara da izvoli saopštiti izveštaje g.g. Ministara o sankcionisanju zakona.

Sekretar Milan L. Popović saopštava:

G. Ministar finansija izveštava Senat da je Nj. V. Kralj blagoizvoleo potvrditi 31. marta o. g. Finansijski zakon za godinu 1933/34.

G. Ministar inostranih poslova izveštava Senat da je Nj. V. Kralj blagoizvoleo potvrditi 29. marta o. g. Zakon o Paktu o organizaciji Male Antante a 23. maja o. g. Zakon o sporazumu koji se odnosi na obrazovanje specijalnih servisa u Đerdapu, zaključenom između naše Kraljevine, Kraljevine Rumunije i Međunarodne dunavske komisije.

G. Ministar unutrašnjih poslova izveštava Senat da je Nj. V. Kralj blagoizvoleo potvrditi 24. marta o. g. Zakon o opštinama; Zakon o izmenama i dopunama Zakona o izboru narodnih poslanika za Narodnu skupštinu; Zakon o izmenama i dopunama Zakona o udruženjima, zborovima i dogovorima i Zakon o obrazovanju pet novih srezova u Vrbaskoj banovini.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Sankcionisanje napred navedenih Zakona prima se na znanje.

Molim g. sekretara da izvoli pročitati izveštaje g.g. Ministara o interpelacijama gospode senatora.

Sekretar Milan L. Popović saopštava: G. Ministar unutrašnjih poslova izveštava da će odgovoriti na interpelacije senatora g. Miloja Ž. Jovanovića: o protivzakonitom toleriranju opštinskih odbornika da istovremeno budu i opštinski činovnici i o utvrđenim nepravilnostima u Opštini knjaževačkoj — kad iste budu stavljene na dnevni red. G. Ministar poljoprivrede izveštava da je interpelaciju g. dr. Ivana Majstrovića po pitanju sadnje duvana u godini 1933 na području Primorske banovine uputio g. Ministru finansija kao nadležnom.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Ovi izveštaji g.g. Ministara primaju se na znanje. — Molim g. sekretara da izvoli pročitati zahteve g. Ministra pravde za izdavanje sudu g.g. senatora.

Sekretar Milan L. Popović saopštava: G. Ministar pravde dostavlja Senatu na rešenje tri zahteva za izdavanje sudu senatora g. Milutina Dragovića zbog dela iz čl. 52 i 54 u vezi sa čl. 60 Zakona o štampi a po tužbama Vojislava Đorđevića i Glavnog saveza srpskih zemljoradničkih zadruga. G. Ministar pravde dostavlja Senatu na rešenje zahtev za izdavanje sudu senatora g. dr. Radenka Stankovića zbog dela iz § 194, odeljak I, Krivičnog zakona a po tužbi Emanuela Kirila iz Beograda.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Saopšteni zahtevi g. Ministra pravde uputiće se nadležnom Imunitetskom odboru na proučenje i izveštaj. — Izvolite čuti izveštaj o konstituisanju Odbora.

Sekretar Milan L. Popović saopštava: Odbor za proučavanje zakonskog predloga o suzbijanju korupcije u javnoj službi izveštava da se konstituisao i izabrao za predsednika g. dr. Josipa Šilovića, za

potpredsednika g. Dimitrija Iližanovića i za sekretara g. dr. Đuru Kotura.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Ovaj izveštaj o konstituisanju Odbora prima se na znanje. — Molim g. sekretara da izvoli saopštiti prispele molbe, žalbe i rezolucije iz naroda.

Sekretar Milan L. Popović saopštava molbe, žalbe i rezolucije: Trgovinsko-industrijske komore iz Vel. Bečkerek, Udruženja trgovaca i zanatlija za Srezove nikšički i šavnički, Udruženja trgovaca za Srez žički, Udruženja zanatlija Sreza žičkog, Predsedništva podružnica Merkura iz Zagreba, Daruvara, Splita i Nove Gradiške, Udruženja trgovaca iz Berana, Bara i Andrijevice, Poljoprivrednog i gospodarskog udruženja iz Vršca, Opština: Šibenik, Biograd na moru, Novi Grad, Skradin, Korčula, Stankovci, Promina, Drniš, Vodice, Makarska, Sali, Trogir, Tjesno, Janjina, Nin, Kistanje, Ptuj i Gradac, Izvršnog odbora banovinskih ugostiteljskih udruženja iz Beograda, Saveza metalnih radnika iz Starog Trga, radnika i nameštenika iz Vevča, Kočevlja, Guštanja, Rogaške Slatine, Hrašnika, Jesenice, Celja, Ruša, Mute na Dravi, Ljubljane, Trbovlja, Maribora, Kranja, Lesca, Štora, Mežica, Poljoprivrednog društva iz Vršca, Mata Prskala iz Lipnja, Saveza lekarskih komora u Beogradu, Organizacije JRSK u Perastu, Saveza bankarskih, osiguravajućih, trgovačkih i industrijskih činovnika iz Beograda, Dorda Dimića iz Prilepa, Društva agrikulturnih tehničara Jugoslovena u Pragu, Mićodraga Stevanovića, invalida iz Drugovca, Saveza lekarskih komora iz Beograda, Rudolfa Čeha iz Spodnje Voličine, Nikosave Veljković iz Preševa, Udruženja univerzitetski obrazovanih žena iz Zagreba, Čedomira Krstića iz Beograda, Vojislava Mišića iz Skoplja, Društva privatnih i autonomnih nameštenika u Ljubljani, Ivka Bosića, žandarmerijskog majora u penziji, Lazara Botura iz Sarajeva, Udruženja penzionera iz Ljubljane, Sevdica i Davidovića iz Beograda, Jele Galić iz Humca, Kluba invalida, oficira i ratnika, Maksima Andrejevića iz sela Sušice.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Sve ove saopštene molbe, žalbe i rezolucije uputiće se nadležnom Odboru za molbe i žalbe.

Prelazimo na dnevni red. Na dnevnom redu je izbor Odbora za proučavanje zakonskog predloga senatora g.g. Ivana Hribara i drugova protiv zelenaškog trgovanja sa štednim ulošcima.

Pošto mi je prispela samo jedna kandidatska lista, poduprta dovoljnim brojem predlagača, to predlažem da tu listu primimo aklamacijom. (Prima se). Prema tome, u Odbor za proučavanje zakonskog predloga senatora g.g. Ivana Hribara i drugova protiv zelenaškog trgovanja sa štednim ulošcima izabrani su za članove g.g. senatori: Ivan Hribar, dr. Josip Šilović, dr. Ivo Majstrović, Jovan Nešković, Atanasije Šola, Milan Marjanović, Jordan Cvetković, Ljudevit Gaj, dr. Valentin Rožić i Stjepan Janković; a za zamenike g.g. senatori: Alibegović Asim, Bogojević Vasa, Vidaković Antun, Vujić Pavle i Obradović Paja.

Prima li Senat ovako pročitano listu? (Prima). Oglašujem da je lista primljena.

Sada ćemo pristupiti izboru Odbora za proučavanje zakonskog predloga o organizaciji vatrogastva.

Pošto mi je predata svega jedna kandidatska lista, potpisana od dovoljnog broja predlagača, to se

izbor ovoga Odbora ima, u smislu Poslovnika, izvršiti aklamacijom. (Složan odziv: Prima se).

Prema tome, u Odbor za proučavanje zakonskog predloga o organizaciji vatrogastva izabrana su ova g.g. senatori: Smiljanić Krsta, dr. Ravnihar Vladimir, Vilović Osman, dr. Emilo Gavrića, Ivanović Dragoljub, dr. Kotur Đura, Arnautović Šerif i dr. Šverljuga Stanko; a za zamenike g.g. senatori: Mihaldžić Stevan, Hadži Bošković Trajko, dr. Sulejmanović Džafer, Teslić Petar i Samurović Janko.

Prima li Senat ovako predloženu listu? (Prima).

Objavljujem da je ovako predložena lista primljena.

Sada prelazimo na izbor Odbora za proučavanje zakonskog predloga o prenosu prava vlasništva sa gimnastičkog društva »Dušan Silni« na sokolsko društvo »Beograd-Matica«.

Pošto mi je predata svega jedna kandidatska lista, potpisana od dovoljnog broja predlagača, to se izbor ovog Odbora ima, u smislu Poslovnika, izvršiti aklamacijom. (Prima se).

Prema tome, u Odbor za proučavanje zakonskog predloga o prenosu prava vlasništva sa gimnastičkog društva »Dušan Silni« na sokolsko društvo »Beograd-Matica« izabrana su ova g.g. senatori: Gavrilović dr. Bogdan, Vrbanić dr. Milan, Glušac dr. Vaso, Gregorin dr. Gustav, Ljubibratić dr. Savo, Radovanović Krsta i dr. Frangeš Oton; a za zamenike g.g. senatori: Ubačić Pavle, Hadži Ristić Spira, Popović Daka, Smiljanić Krsta i Kovačević Toma.

Prima li Senat ovako pročitane listu? (Prima).
Oglašujem da je pročitana lista primljena.

Sada ćemo pristupiti izboru Odbora za proučavanje zakonskog predloga o vazduhoplovnoj konvenciji sa Republikom Austrijom i zakonskog predloga o konvencijama između naše Kraljevine i Kraljevine Rumunije.

Pošto mi je predata svega jedna kandidatska lista, potpisana od dovoljnog broja predlagača, to se izbor ovog Odbora ima, u smislu Poslovnika, izvršiti aklamacijom. (Glasovi: Prima se).

Prema tome, u Odbor za proučavanje zakonskog predloga o vazduhoplovnoj konvenciji sa Republikom Austrijom i zakonskog predloga o konvencijama između naše Kraljevine i Kraljevine Rumunije izabrana su ova g.g. senatori: Jovanović Ž. Miloje, Krulj dr. Uroš; Ploj dr. Miroslav, Gavrilović dr. Bogdan, Alkalaj dr. Isak, Popović Milan, Banjanin Jovo, Emilo dr. Gavrića, Grasl dr. Georg, Mažuranić dr. Želimir i Mičić dr. Mića; a za zamenike g.g. senatori: Mihaldžić Stevan, Muftić Salem, Popović Matija, Ravnihar dr. Vladimir, Kotur dr. Đura, Mahmutbegović Sefedin i Dragović Milutin.

Prima li Senat ovako pročitane listu? (Prima).
Objavljujem da je ovako pročitane listu primljena.

Molim gospodu senatore koji su izabrani u Odbore da posle sednice izvole ostati ovde i da se konstituišu, te da nam, po mogućnosti, svrše zakone o konvencijama i o sokolskom društvu »Dušan Silni« i da nam podnesu do večeras izveštaje, da se isti mogu štampati i staviti na dnevni red za iduću sednicu koja će se održati u petak, 16 ovog meseca, u 10 časova pre poane.

Pošto je ovim iscrpen dnevni red, to zaključujem današnju sednicu, a iduću zakazujem za petak, 16 ovog meseca, u 10 časova pre podne, sa sledećim dnevnim redom:

1) Pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o vazduhoplovnoj konvenciji između naše Kraljevine i Austrijske Republike;

2) Pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o konvencijama zaključenim između naše Kraljevine i Kraljevine Rumunije; i

3) Pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o prenosu prava vlasništva sa gimnastičkog društva »Dušan Silni« na sokolsko društvo »Beograd-Matica«.

Prima li Senat ovako predloženi dnevni red? (Prima). Pošto Senat prima predloženi dnevni red, to današnju sednicu zaključujem.

Sednica je zaključena u 12 časova.

P R I L O Ž I

NARODNA SKUPŠTINA
Kraljevine Jugoslavije
Br. 16572
11-VI-1933 god.
u Beogradu

Gospodine Predsedniče,

Čast mi je izvestiti Vas, da je Narodna skupština na svom 49. redovnom sastanku, održanom 10 juna 1933 godine u Beogradu, konačno usvojila predlog Zakona o vazduhoplovnoj konvenciji sa dopunskim protokolom između Kraljevine Jugoslavije i Austrijske Republike, zaključenim i potpisanim u Beču 14 oktobra 1932 godine, podnet joj od strane g.g. Ministra inostranih poslova, Ministra saobraćaja i Ministra vojske i mornarice na osnovu ovlašćenja datog im Ukazom Nj. V. Kralja od 29. decembra 1932 godine.

Izveštavajući Vas o prednjem, meni je čast, Gospodine Predsedniče, na osnovi člana 64 Ustava i § 66 Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini, dostaviti Vam definitivni tekst ovoga zakonskog predloga onako kako ga je Narodna skupština usvojila, — s molbom na Vaš dalji postupak.

Ovaj zakonski predlog pretresen je u Narodnoj skupštini po redovnom postupku.

U prilogu čast mi je dostaviti Vam i original Ukaza o ovlašćenju za podnošenje Narodnom predstavništvu pomenutog zakonskog predloga.

Izvolite primiti, Gospodine Predsedniče, i ovom prilikom uverenje o mom osobitom poštovanju.

Predsednik
Narodne skupštine,
Dr. K. Kumanudi, s. r.

GOSPODINU

Dr. ANTI PAVELIĆU, Predsedniku Senata

B e o g r a d

NARODNA SKUPŠTINA
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

sazvana Ukazom od 19. oktobra 1932 godine u redovan saziv za 20. oktobar 1932 godine na svom 49. redovnom sastanku, održanom 10. juna 1933 godine u Beogradu, rešila je:

PREDLOG ZAKONA

o

Vazduhoplovnoj konvenciji i Protokolarnom dodatku između Kraljevine Jugoslavije i Austrijske Republike, zaključenim i potpisanim u Beču, 14. oktobra 1932 godine, koji glasi:

§ 1.

Odobrava se i dobija zakonsku silu Vazduhoplovna konvencija i Protokolarni dodatak između Kraljevine Jugoslavije i Austrijske Republike, zaključeni i potpisani u Beču, 14. oktobra 1932 godine, čiji tekst na srpsko-hrvatsko-slovenačkom i nemačkom jeziku glasi:

VAZDUHOPLOVNA KONVENCIJA
između Kraljevine Jugoslavije i Austrijske Republike

Njegovo Veličanstvo Kralj Jugoslavije i Predsednik Austrijske Republike, u istoj želji da potpomognu razvitak vazdušnog saobraćaja između obeju zemalja, odlučili su, da u tu svrhu zakluče jednu Vazduhoplovnu konvenciju i određuju za svoje opuno-moćnike:

Nj. V. Kralj Jugoslavije:

Gospodina Đorda Nastasijevića, Izvanrednog Poslanika i Punomoćnog Ministra kod Republike Austrije,

Predsednik Austrijske Republike:

Gospodina Dra. Engelberta Dolfusa, Saveznog Kancelara.

Ovi Punomoćnici, posle uzajamnog saopštenja svojih punomoćija, koja su kao punovažna našli, saglasili su se u sledećem:

Član 1. — 1. Svaka ugovorna Država priznaje, u mirno doba, pod uslovom potpune uzajamnosti, vazduhoplovima druge ugovorne Države, koji su u istoj uredno upisani, pravo da vrše vazdušni saobraćaj na njenoj teritoriji s tim da se pridržavaju odredaba sadržanih u ovoj Konvenciji.

2. Kao teritorij, u smislu ove Konvencije, smatra se teritorij Države uključivo sa njenim teritorijalnim vodama.

Član 2. — 1. Pod vazduhoplovima, u smislu ove Konvencije, podrazumevaju se privatni i oni državni motorni vazduhoplovi i slobodni baloni, koji se ne upotrebljavaju kao vojni, carinski ili policijski vazduhoplovi.

2. Kao vojni vazduhoplovi imaju se smatrati oni vazduhoplovi, koji sačinjavaju sastavni deo vojnog naoružanja, koji se raspoznavaju svojom oznakom vojnih vazduhoplova, ili kojima komanduju lica koja vrše svoju vojničku službu.

3. Na slobodne balone odredbe ove Konvencije primenice se u toliko, u koliko to dozvoljava njihova osobina.

Član 3. Vazduhoplovi imaju narodnost one Države, u čiji su Registar propisno uneti.

Član 4. — 1. Zajedničke granice obeju ugovornih Država mogu se preleteti samo između tačaka, koje će se sporazumno odrediti od strane nadležnih vlasti.

2. Nezajedničke granice imaju se preleteti između tačaka, koje će se odrediti od strane dotične zainteresovane Države.

3. Granični prostor, koji je jedna ugovorna Država odredila za prelet svojih granica za svoje i strane vazduhoplove, ostaje bez daljeg otvoren i za prelet vazduhoplova druge ugovorne Države.

Član 5. — 1. Svaka ugovorna Država može zabraniti vazdušni saobraćaj preko izvesnog dela svoje teritorije pod uslovom, da se ne pravi nikakva razlika između vazduhoplova obeju ugovornih Država.

2. Delovi teritorije, iznad kojih je vazdušni saobraćaj u tom smislu zabranjen, imaju se saopštiti drugoj ugovornoj Državi.

3. Svaka ugovorna Država zadržava sebi pravo, da iznad svoje teritorije, pod vanrednim okolnostima, vazdušni saobraćaj smesta smanji ili potpuno ili delimično zabrani.

Član 6. — 1. Svaki vazduhoplov, koji bi dospo do iznad jedne »zabranjene zone« jedne ugovorne Države, mora odmah da da znak »nužde«, koji je propisan Vazduhoplovnim pravilima te Države, i da odmah sleti na najbliži aerodrom van »zabranjene zone« te Države.

2. Isto važi i za slučaj, da jedan vazduhoplov u toku svog leta dobije naročiti znak, da se nalazi iznad »zabranjene zone«.

Član 7. — 1. Aerodromi, otvoreni za javni vazdušni saobraćaj, stoje na isti način na raspoloženju vazduhoplovima obeju ugovornih Država. Vazduhoplovi obeju ugovornih Država mogu isto tako koristiti se ustanovama vazduhoplovno-meteorološke i radio službe kao i svima ostalim službama, koje služe bezbednosti saobraćaja. Eventualne takse (za sletanje, boravak itd.) jednake su za vazduhoplove obeju ugovornih Država.

2. Dolazak i polazak, u i iz jedne od obeju ugovornih Država, može se vršiti samo na i sa jednog carinskog vazduhoplovnog pristaništa, koje je otvoreno za javni vazdušni saobraćaj i na kojem se imaju vršiti i formalnosti oko pasoša, i to bez prava prethodnog, odnosno kasnijeg, sletanja van takvog vazduhoplovnog pristaništa.

3. U pojedinim slučajevima nadležne vlasti mogu odobriti dolazak na, ili polazak sa drugih aerodroma, na kojima se imaju izvršiti formalnosti oko carine i pasoša. Takođe i u ovim naročitim slučajevima važi zabrana prava prethodnog, odnosno kasnijeg sletanja van ovih aerodroma. Za ova odobrenja treba se blagovremeno obratiti nadležnim vazduhoplovnim vlastima. Troškove oko izvršenja formalnosti carine i pasoša snosiće u ovom slučaju stranka.

4. U slučaju prinudnog sletanja, ili sletanja u smislu Člana 6, u Državi polaska, a posle obavljanja formalnosti oko carine i pasoša, ili u Državi dolaska, a pre obavljanja formalnosti oko carine i pasoša, voda vazduhoplova, posada i putnici se imaju pridržavati propisa koji važe u dotičnoj Državi za obavljanje tih formalnosti oko carine i pasoša.

Član 8. Svaka ugovorna Država dostavlja drugoj spisak vazduhoplovnih pristaništa, koja su na njenoj teritoriji otvorena za javni vazdušni saobraćaj, a iz kojega se istovremeno može videti koja su pristaništa carinska i na kojima se mogu vršiti formalnosti oko pasoša. Svaka promena u ovom spisku i svako, ma i privremeno, smanjenje mogućnosti korišćenja jednog od tih vazduhoplovnih pristaništa, mora se odmah saopštiti drugoj ugovornoj Državi.

Član 9. — 1. Vazduhoplovi moraju imati jasno i dobro vidljive oznake, koje omogućavaju za vreme leta raspoznavanje (znači državljanstva i upisa). Na istim mora biti obeleženo ime i domicil sopstvenika.

2. Vazduhoplovi moraju biti snabdeveni »Uverenjem o upisu« i »Svedodžbom o plovidbenosti«, kao i svim ostalim dokumentima za vazdušnu plovidbu koji su propisani u njihovoj državi.

3. Nedržavni vazduhoplovi moraju, pored toga, nositi sobom jedno uverenje, da su za pokriće plaćanja ošteta za eventualno prouzrokovane štete ili povrede na teritoriji druge ugovorne Države, zaključili odgovarajuće osiguranje ili deponovali novac ili vrednosne papire.

Član 10. — 1. Članovi posada, koji na vazduhoplovu vrše kakvu službu koja u njihovoj zemlji podleži naročitom odobrenju, moraju biti snabdeveni ispravama za vazdušnu plovidbu propisanim u njih-

voj zemlji, a naročito uredno važećim »Diplomama sposobnosti i dozvolama«.

2. Ostali članovi posada moraju biti snabdeveni ispravama, koje potvrđuju njihov rad na vazduhoplovu, zvanje, identitet i državljanstvo.

3. Posada i putnici moraju biti snabdeveni ispravama, koje su potrebne za saobraćaj između obeju Država, a prema postojećim propisima, u koliko to ne bilo drugačije određeno između obeju ugovornih Država.

Član 11. — 1. »Svedodžbe o plovidbenosti«, »Diplome sposobnosti i Dozvole« koje su izdate ili priznate kao punovažne od strane jedne ugovorne Države za dotični vazduhoplov ili posadu, imaju istu važnost i u drugoj ugovornoj Državi, kao i odgovarajuća izdata ili priznata dokumenta u toj Državi. Ali »Diplome sposobnosti i Dozvole« posada važe samo za službu na vazduhoplovima svoje Države.

2. Svaka od ugovornih Država zadržava sebi pravo, da za saobraćaj na svojoj teritoriji ne priznaje »Diplome sposobnosti i Dozvole« izdate njezinim državljanima od druge ugovorne Države.

3. U slučaju da se sposobnost za letenje jednog vazduhoplova, posle izdanja uverenja, toliko promeni, da je bezbednost u pitanju, produženje putovanja tog vazduhoplova nad teritorijom druge ugovorne Države može zavisiti od odobrenja nadležnih vlasti te Države. Tom prilikom dozvola za produženje putovanja izdaće se samo po izvršenju potrebnih opravaka na tom vazduhoplovu, koje će osigurati bezbedno produženje putovanja.

Član 12. Pogonski materijal, koji se nalazi na vazduhoplovu jedne od ugovornih Država, oslobođen je od carine i trošarine pri dolasku na teritoriju druge ugovorne Države, izuzev onog pogonskog materijala, koji bi se istovario na teritoriji te Države ili upotrebio isključivo za letove u toj državi.

Član 13. — 1. Vazduhoplovi jedne od ugovornih Država mogu biti snabdeveni radio električnim aparatima za primo-predaju vesti, ako imaju za to naročitu dozvolu od svoje Države. Za upotrebu takvih aparata iznad teritorije jedne od ugovornih Država merodavne su odredbe koje za to postoje u toj Državi. Takav se aparat sme upotrebljavati samo od strane članova posade, koji nose sobom naročitu dozvolu svoje Države.

2. Obe ugovorne Države zadržavaju sebi pravo da izdaju radi sigurnosti propise za obaveznu opremu vazduhoplova radio-električnim aparatima za primo-predaju vesti.

Član 14. — 1. Vazduhoplovi, njihova posada i putnici ne smeju sobom nositi oružje, municiju, ratni materijal, predmete sposobne za hemijski rat, sredstva za gadanje i miniranje, poštanske golubove i fotografske aparate, ako za to nemaju dozvole one Države, na čijoj teritoriji se vazduhoplov nalazi. Ova odredba, pod uslovom da ne menja propise te Države u pogledu prava posedovanja i nošenja oružja, ne važi za članove posada, u koliko ona se odnosi na opremu vazduhoplova signalnim sredstvima i ručnim oružjem potrebnim za zaštitu osoba i stvari koje se prenose.

2. U cilju javne bezbednosti svaka od ugovornih Država može na svojoj teritoriji ograničiti prenos ili opremu i sa drugim predmetima pored onih navedenih u prednjem stavu. Ovo se ima primeniti bez razlike na vazduhoplove svake od ugovornih Država.

Član 15. — 1. Vazduhoplovi pri prenosu putnika ili robe, moraju biti snabdeveni poimničnim spiskom

putnika, jednim spiskom sa navodom vrste i količine robe i tovara, kao i potrebnim carinjskim deklaracijama.

2. Carinarnice obeju ugovornih Država sporazumeće se neposredno u pogledu vršenja carinskog nadzora nad vazduhoplovima.

Član 16. Prenos pošte regulisaće se naročitim neposrednim sporazumom između Uprava Pošta obeju ugovornih Država.

Član 17. Svaka ugovorna Država na svojoj teritoriji ima u svim slučajevima pravo službenog pregleda vazduhoplova druge ugovorne Države prilikom polaska i dolaska i kontrolisanja propisanih isprava i ostalih dokumenata.

Član 18. — 1. Prenos osoba i robe vršen kao obrt a naročito, uređenje i uspostavljanje redovnog vazdušnog saobraćaja od strane vazduhoplovno-saobraćajnih preduzeća jedne od ugovornih Država, nad teritorijom druge ugovorne Države ili tranzitno preko iste (sa ili bez sletanja), regulisaće se naročitim sporazumom između najviših vazduhoplovnih vlasti obeju ugovornih Država. Prema ovim naročitim sporazumima, određena preduzeća za vršenje redovnog vazdušnog saobraćaja jedne od ugovornih Država dobivaju za to naročite dozvole od nadležnih vlasti druge ugovorne Države.

2. Svaka od ugovornih Država sadržava pravo vršenja prevoza osoba i robe, kao obrt, između dve tačke svoje državne teritorije, za svoje domaće vazduhoplove.

Član 19. Kao balast može se izbacivati samo sitan pesak ili voda.

Član 20. — 1. Druge stvari, osim balasta, mogu se usput izbacivati ili inače odvojiti, ako je ugovorna Država, na čijoj se teritoriji to ima vršiti, izdala za to naročitu dozvolu.

2. Za izbacivanje ostataka sa aeroplana, koji se nalazi u letu, treba poštovati postojeće po tom pitanju propise one ugovorne Države, na čijoj teritoriji bi se to imalo vršiti.

Član 21. Vazduhoplov koji doleti u jednu od ugovornih Država ili preleće njenu teritoriju i tamo, samo u koliko je to potrebno, sleti i boravi, može se, izuzev eventualnih postojećih i širih povlastica, osloboditi zaplene radi povrede jednog patenta, obrasca, modela ili zaštitne marke, ako položi jednu garanciju, čija se visina, ako ne dodu do sporazuma, određuje u što kraćem roku od strane vlasti mesta zaplene.

Član 22. Svaka ugovorna Država saopštiće drugoj ugovornoj Državi sve važeće propise, koji se odnose na vazdušni saobraćaj na sopstvenoj teritoriji.

Član 23. Vazduhoplovna saobraćajna preduzeća i vazduhoplovi jedne od ugovornih Država, njihove posade, putnici i tovar podleže na teritoriji druge ugovorne Države obavezama propisa, koji budu važili u toj Državi, a naročito propisa, koji se u opšte odnose na vazdušni saobraćaj, a u koliko isti važe za sve strane vazduhoplove, bez obzira na državljanstvo, propisa o dozvolama, zatim propisa o carini i drugim dažbinama, o zabrani uvoza i izvoza, o prenosu lica i dobara, o javnoj bezbednosti i redu, kao i propisa o sanitetu i pasošima. Oni podležu i ostalim obavezama opštevažećeg zakonodavstva.

Član 24. Svaka ugovorna Država saopštiće drugoj ugovornoj Državi povrede odredaba ove Konvencije učinjene na svojoj teritoriji od strane vazdu-

hoplovnih preduzeća ili vazduhoplova druge ugovorne Države kao i od strane njihovih posada.

Član 25. Pojednostosti oko izvođenja ove Konvencije, u koliko je to potrebno i moguće, regulisaće se neposrednim sporazumom između pojedinih nadležnih uprava obeju ugovornih Država.

Član 26. — 1. Eventualna sporna pitanja u pogledu tumačenja ili primene ove Konvencije, u koliko se diplomatskim putem ne bi mogla rešiti, podneće se, na traženje jedne ugovorne Države, na odluku dole navedenom Izbornom Sudu. Odluke Izbornog Suda obavezne su za obe ugovorne Države.

2. Izborni Sud sačinjavaju 3 člana i konstituiše se na taj način, da svaka ugovorna Država u toku od jednog meseca po saopštenju jedne ugovorne Države drugoj o potrebi konstituisanja Izbornog Suda, odredi po vlastitom izboru jednog izbornog sudiju.

U slučaju da jedna od obeju ugovornih Država u tom roku ne bi imenovala svog izbornog sudiju, druga ugovorna Država ima pravo da se obrati Pretsedniku Švajcarske Države s molbom za imenovanje tog izbornog sudije.

U toku istog meseca izabraće se, na osnovu sporazuma između obeju ugovornih Država, Pretsednik Izbornog Suda. Pretsednik mora da bude stručnjak u oblasti vazduhoplovstva i to državljanin jedne treće Države, a koji nema domicil na teritoriji koje od ugovornih Država, niti stoji u kojem odnosu službenom prema kojoj od ugovornih Država.

U slučaju da se u toku jednog meseca ne bi stigao sporazum u izboru Pretsednika Izbornog Suda, svaka ugovorna Država ima pravo da se obrati Pretsedniku Švajcarske Države s molbom za imenovanje jednog pretsednika.

3. Mesto sastanka Izbornog Suda određuje pretsednik.

4. Odluke Izbornog Suda donose se većinom glasova.

5. Ako se nijedna od ugovornih Država ne protivi, postupak se može pismeno vršiti, inače Izborni Sud određuje formu postupka.

6. Svaka ugovorna Država nagraduje svoga izbornog sudiju za njegov rad i plaća polovinu nagrade pretsednika. Troškove postupka snose obe ugovorne Države po pola.

Član 27. Svaka ugovorna Država može ovu Konvenciju u svako vreme otkazati, a koji otkaz dobiva obaveznu snagu na kraju iduće kalendarske godine.

Član 28. Ova Konvencija ima se ratifikovati, a dokumenti ratifikacije izmeniće se u Beogradu. Ova Konvencija stupa na snagu sa danom izmene ratifikacionih dokumenata.

U potvrdu čega su potpisati ovu Konvenciju potpisali i svojim pečatom potvrdili.

Radeno u Beču, dana 14 oktobra 1932, u dva ravnoglasna primerka na srpsko-hrvatskom i nemačkom jeziku, oba su teksta jednako autentična.

Dorde Nastasijević, s. r.

Dolfus, s. r.

PROTOKOLARNI DODATAK

Prilikom potpisivanja zaključene Konvencije za vazdušni saobraćaj između Austrijske Republike i Kraljevine Jugoslavije, potpisati punomoćnici sporazumeli su se dalje u sledećem:

1. Ugovorne Države saglasne su, da se redovni vazdušni saobraćaj, prema Članu 18, stavu 1, prednje

Konvencije, načelno ima vršiti u isto vreme od po jednog vazdušno-saobraćajnog preduzeća obeju ugovornih Država, i da svaka od ugovornih Država ima pravo, po svom nahodenju, da odredi to vazdušno-saobraćajno preduzeće bez potrebe sporazuma o tome sa drugom ugovornom Državom. Takav sporazum sa drugom ugovornom Državom potreban je samo onda, kada od jedne ugovorne Države bude naznačeno preduzeće, koje nije podanik te ugovorne Države.

Ako se prilikom uspostavljanja redovnog vazdušnog saobraćaja, isti ne može urediti na način da se saobraćaj vrši u isto vreme od po jednog preduzeća obeju ugovornih Država, to su obe ugovorne Države sporazumne, da se pri uspostavljanju jedne druge redovne vazdušno-saobraćajne veze, stvori jedno izravnaje putem sporazuma između nadležnih vlasti obeju ugovornih Država.

2. Radi olakšanja vršenja zajedničkog redovnog vazdušnog saobraćaja od strane preduzeća obeju ugovornih Država, svaka će ugovorna Država priznati, kao punovažne, »Diplome sposobnosti i Dozvole« (Čl. 11, stav 1), izdate od strane druge Države posadama vazduhoplova svoga preduzeća, a za upravljanje vazduhoplovima iste vrste svog domaćeg preduzeća.

3. Obe ugovorne Države pružiće sve moguće olakšice, u granicama postojećih propisa, a u cilju uprošćavanja i ubrzavanja carinskih formalnosti u vezi sa prenosom putnika, pošte i robe vazdušnim putem.

4. Radi olakšanja redovnog vazdušnog saobraćaja, u smislu odredaba Člana 18, stava 1, Konvencije, obe su ugovorne Države saglasne, da se vazduhoplovi, namenjeni za vršenje ovog saobraćaja, zajedno sa ugrađenim motorima, kao i svi u inventarnom spisku tih vazduhoplova ili radionica (slagališta) uvedeni ili za inventarisanje određeni rezervni motori, rezervni delovi, sprave i instrumenti oslobode, u obema ugovornim Državama od polaganja kaucije prilikom postupka oko carinskog beleženja, pod uslovom, da se isti predmeti, u roku određenom od strane nadležnih carinskih vlasti, opet izvezu pod carinskom kontrolom. Ovi predmeti podleže obaveznom povratnom izvozu čak i u slučaju da su postali neupotrebljivi, a ne dode do konačnog carinjenja istih.

5. Za predmete, koji se nalaze u radionicama (slagalištima) jednog odobrenog vazduhoplovnog preduzeća, rok za povratni izvoz može se produžiti na temelju osnovano obrazloženog traženja.

6. Predmeti, sa kojima je obavljen prednji carinski postupak, stoje pod carinskim nadzorom i ne smeju se, bez odobrenja nadležne carinske vlasti, upotrebiti u druge svrhe nego za potrebe vazduhoplova namenjenih saobraćaju vazdušnih linija, shodno stavu 4.

7. Vlade obeju ugovornih Država saopštiće uzajamno, a po mogućstvu što pre po stupanju na snagu Konvencije, kao i docnije, granične odseke za prelet državnih granica određene prema Članu 4, stavu 2 Konvencije i dalje, u smislu člana 4, stava 1, sporazumeće se o graničnim odsecima a pri tome sporazumeće se i na koji će se način vršiti izmene sporazumno određenih graničnih odseka.

Ovaj Protokolarni dodatak, koji važi kao sastavni deo napred zaključene Konvencije, i stupa zajedno sa istom na snagu, izradiće se u dva ravnoglasna primerka na nemačkom i srpsko-hrvatskom je-

ziku, čiji su tekstovi jednako autentični.

Radeno u Beču, dana 14 oktobra 1932.

D. Nastasijević, s. r.

Dolfus, s. r.

§ 2.

Ovaj Zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše i kad se obnaroduje u »Službenim novinama«, a obaveznu silu dobija pošto se ispune uslovi člana 28 rečene Konvencije i tačke 7 Protokolarnog dodatka.

10 juna 1933 godine
u Beogradu

M. P.

Pretsednik
Narodne Skupštine,
Dr. K. Kumanudi, s. r.

Sekretar:

Gavro Milošević, s. r.

NARODNA SKUPŠTINA

Kraljevine Jugoslavije

Br. 16657

13-VI-1933.

u Beogradu.

Gospodine Predsedniče,

Čast mi je izvestiti Vas, da ja Narodna skupština na svom 51 redovnom sastanku, održanom 13 juna 1933 godine u Beogradu, konačno usvojila predlog Zakona o prenosu prava vlasnosti imanja u Beogradu u Krunskoj ulici broj 22 sa gimnastičkog društva »Dušan Silni« odnosno Beogradskog sokolskog društva »Dušan Silni« na sokolsko društvo Beograd-Matica i o ukidanju ograničenja svojine iz Ukaza od 3 marta 1905 godine, podnet joj od strane Ministra fizičkog vaspitanja naroda na osnovi ovlašćenja datog mu Ukazom Nj. V. Kralja od 23 februara 1933 godine.

Izveštavajući Vas o prednjem, meni je čast, Gospodine Predsedniče, na osnovi člana 64 Ustava i § 66 Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini, dostaviti Vam definitivan tekst ovoga zakonskog predloga onako, kako ga je Narodna skupština usvojila kao i original Ukaza o ovlašćenju za podnošenje Narodnom predstavništvu pomenutog zakonskog predloga, — s molbom na Vaš dalji postupak.

Ovaj zakonski predlog pretresen je u Narodnoj skupštini po redovnom postupku.

Izvolite primiti, Gospodine Predsedniče, i ovom prilikom uverenje o mom osobitom poštovanju.

Pretsednik

Narodne skupštine,
Dr. K. Kumanudi, s. r.

Gospodinu

Dr. ANTI PAVELIĆU,
Pretsedniku Senata

B e o g r a d .

NARODNA SKUPŠTINA
Kraljevine Jugoslavije

Sazvana Ukazom od 19 oktobra 1932 godine u redovan saziv za 20 oktobar 1932 godine na svom 51. redovnom sastanku, održanom 13 juna 1933 godine u Beogradu, rešila je:

PREDLOG ZAKONA

o

prenosu prava vlasnosti imanja u Beogradu u Krunskoj ulici broj 22 sa gimnastičkog društva »Dušan Silni«, odnosno Beogradskog Sokolskog društva »Dušan Silni«, na Sokolsko društvo Beograd-Matica, i o ukidanju ograničenja svojine iz Ukaza od 3 marta 1905 godine,

koji glasi:

§ 1.

Sokolsko društvo Beograd-Matica priznaje se kao pravni naslednik bivšeg gimnastičkog društva »Dušan Silni« iz Beograda, odnosno Beogradskog Sokolskog društva »Dušan Silni«.

§ 2.

Odobrava se Sokolskom društvu Beograd-Matica u Beogradu, da može otuditi ili zadužiti svoje imanje postojeće u Krunskoj ulici br. 22 po tapiji tek. br. 965, A.-K.O.br. 296-910 od 22 februara 1911 g.

§ 3.

Dobijeni novac od otudjenja ili zaduženja ovoga

imanja mora se uneti u fond za podizanje Sokolskog doma i letnjeg vežbališta Sokolskog društva Beograd-Matica, na imanju postojećem u Deligradskoj ulici br. 29, i sme se upotrebiti jedino i samo za tu svrhu.

§ 4.

Ovlašćuje se Ministar fizičkog vaspitanja naroda da vrši nadzor o pravilnom izvršenju ovoga Zakona.

§ 5.

Ovaj Zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše, a obaveznu snagu dobija na dan obnarodovanja u »Službenim novinama«, koga dana prestaje važiti ograničenje svojine, određeno Ukazom od 3 marta 1905 godine. (»Srpske novine« br. 57. od 11 marta 1905 god.).

13 juna 1933 godine
u Beogradu.

Sekretar,
Milan Mravlje, s. r.

Prešednik
Narodne skupštine,
Dr. K. Kumanudi, s. r.

